

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02031/2018-ERU

V Ostravě dne 11. dubna 2018

Č. j. 02031-8/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-02031/2018-ERU zahájeném dne 7. března 2018 s obviněným z přestupku, společností **ROBSTAV stavby k.s.**, se sídlem Na Stínadlech 495, Pražské Předměstí, 397 01 Písek, IČO: 274 30 774, právně zastoupeným [REDAKCE], [REDAKCE], advokátem se sídlem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon, ve znění účinném do 5. června 2017“), a ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2017“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost ROBSTAV stavby k.s., se sídlem Na Stínadlech 495, Pražské Předměstí, 397 01 Písek, IČO: 274 30 774 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání

- **přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 10. února 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Vysoký Újezd u Berouna na pozemku parc. č. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou „Vysoký Újezd – Úprava lokality Pod Ovčínem – část J1 – J3, I1 – I7, K1“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50, a dále
- **přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 2. srpna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Říčany v ulici Nerudova u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou „Rekonstrukce ulice Nerudova – SO 101 Pozemní komunikace“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63,

a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání dvou přestupků, a to přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a přestupku podle energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, ukládá úhrnná **pokuta ve výši 57 000 Kč** (slovy: padesát sedm tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu, vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 5318.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 5318.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 7. března 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 02031-3/2018-ERU z téhož dne správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků, a to konkrétně přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků dvou kontrol, a to kontroly vedené pod sp. zn. 09902/2017-ERU zahájené dne 19. září 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění, a na základě kontroly vedené pod sp. zn. 12256/2017-ERU zahájené dne 27. listopadu 2017 podle totožného ustanovení téhož zákona.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 09902/2017-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. října 2017 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 09902-6/2017-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 10. února 2017 v katastrálním území Vysoký Újezd u Berouna na pozemku parc. č. ██████████ v blízkosti plynárenského zařízení - středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále také „středotlaký plynovod A“ či „plynárenské zařízení A“), činnost, v jejímž důsledku

došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému ve shora konkretizovaném protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 12256/2017-ERU bylo rovněž dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 15. prosince 2017 Protokol o kontrole č. █████, č. j. 12256-9/2017-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 2. srpna 2017 v obci Říčany v ulici Nerudova u nemovitosti č. p. █████ v blízkosti plynárenského zařízení - středotlakého plynovodu PE DN 63 (dále také „středotlaký plynovod B“ či „plynárenské zařízení B“), činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Ani proti tomuto protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 7. března 2018 příkaz č. j. 02031-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků, a to přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil úhrnnou pokutu ve výši 57 000 Kč.

Dne 8. března 2018 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis právního zástupce účastníka řízení, který byl v souladu s ust. § 37 odst. 1 správního řádu posouzen dle svého obsahu jako odpor proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení pokračovalo.

Účastník řízení v odporu namítal, že k oběma přestupkům došlo nedopatřením a nikoliv úmyslně. Zaměstnanci účastníka řízení prováděli výkopové práce s maximální opatrností a vyvíjeli veškeré úsilí, aby předešli jakýmkoliv škodám, přičemž postupovali v souladu s podmínkami provozovatele plynovodů. V případě prvního přestupku byly na pokyn objednatele práce prováděny ručně bez použití techniky. I přesto, že byli zaměstnanci účastníka řízení důkladně seznámeni s pracovními povinnostmi a BOZP, došlo k pochybení zaměstnance účastníka řízení, který svou neopatrností a nepozorností neúmyslně poškodil plynovod A krumpáčem. Ke druhému přestupku došlo při nakládání vykopaného materiálu pracovním bagrem, kdy se sesunul kámen a poškodil plynovod B. Ani v tomto případě nedošlo k žádnému porušení pracovních povinností či BOZP. I přes veškerou opatrnost, se kterou zaměstnanec účastníka řízení vykopaný materiál nakládal, nešlo sesunutí kamene předvídat či ovlivnit. Vina tedy není na straně tohoto zaměstnance ani na straně účastníka řízení.

Dne 13. března 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, č. j. 02031-5/2018-ERU, který byl právnímu zástupci účastníka řízení doručen dne 19. března 2018. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 26. března 2018 bylo Úřadu doručeno vyjádření právního zástupce účastníka řízení, v němž žádal o nařízení ústního jednání a o výsledch svědků – zaměstnanců účastníka řízení, kteří byli poškození dotčených plynovodů přítomni. Právní zástupce účastníka řízení dále navrhl předložit jako důkaz výkaz zisku a ztrát za předchozí účetní období, a to do dne 29. března 2018.

Dne 28. března 2018 zaslal Úřad právnímu zástupci účastníka řízení Usnesení č. j. 02031-7/2018-ERU z téhož dne, které mu bylo doručeno stejného dne. Tímto usnesením správní orgán žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání za přestupky zamítl. Vyhověl však žádosti účastníka řízení předložit podklady prokazující jeho majetkové poměry ve lhůtě stanovené účastníkem řízení, tedy do dne 29. března 2018.

Účastník řízení již žádné další vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

IV. I. Skutek dle spisu kontroly sp. zn. 09902/2017-ERU

Zemní práce na stavbě „Vysoký Újezd – Úprava lokality Pod Ovčínem – část J1 – J3, I1 – I7, K1“ (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo č. objednatele [REDAKCE] uzavřené dne 1. července 2016 se společností Metrostav a.s., IČO: 000 14 915 (dále jen „objednatel“). Dne 24. srpna 2016 došlo k předání a převzetí staveniště, o čemž svědčí zápis z téhož dne. V odstavci II. bodu 8) tohoto zápisu je napsáno, že zhotovitel, tj. účastník řízení, byl seznámen s podzemním vedením stávajících sítí (viz výkres POV).

Dne 13. ledna 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě na základě žádosti objednatele stanovisko zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 21. ledna 2016 s platností 2 měsíců, o čemž byl vyhotoven Protokol o vytyčení č. [REDAKCE].

Dne 10. února 2017 došlo v katastrálním území Vysoký Újezd na pozemku parc. č. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících se stavbou k poškození středotlakého plynovodu A účastníkem řízení.

Účastník řízení v rámci kontroly sdělil, že k poškození plynárenského zařízení A došlo neopatrností jeho zaměstnance, kterému se při ručním okopávání ve výkopu vysmekl krumpáč a poškodil plynárenské zařízení A.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození

plynárenského zařízení A došlo k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům po dobu 3 hodin a k úniku 154 m³ plynu do ovzduší za dobu 2 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 10. února 2017 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 16. února 2017. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení A a únikem plynu byly účastníkem řízení bezzbytku uhrazeny.

IV. II. Skutek dle spisu kontroly sp. zn. 12256/2017-ERU

Zemní práce na stavbě „Rekonstrukce ulice Nerudova – SO 101 Pozemní komunikace“ (dále jen „stavba 1“) prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo č. smlouvy objednatele [REDAKCE] uzavřené dne 5. dubna 2017 s objednatelem Městem Říčany, IČO: 002 40 702. Dne 16. května 2017 došlo k předání a převzetí staveniště, o čem svědčí zápis z téhož dne. V bodu 14 tohoto zápisu je uvedeno, že veškerá podzemní vedení jsou uvedena v projektové dokumentaci pro provádění stavby (DPS) z 04/2016 a dokladové části a že zhotovitel, tj. účastník řízení, provede před zahájením prací polohové vytyčení všech podzemních sítí a protokol o vytyčení předá TDI.

Dne 13. ledna 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě na základě žádosti společnosti FanIT s.r.o., IČO: 282 50 737, vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení a s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Mezi podmínkami uvedeného stanoviska je mimo jiné uvedeno, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí, zemina má být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí (bod 6) stanoviska). Odkryté plynárenské zařízení má být v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečeno proti poškození (bod 7) stanoviska). Přílohou citovaného stanoviska je Orientační zakres plynárenského zařízení. Dne 5. dubna 2017 pak na žádost účastníka řízení vydal správce plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] spolu s detailním zákresem plynárenského zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno na žádost účastníka řízení dne 24. května 2017 s platností 2 měsíců, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení.

Dne 2. srpna 2017 došlo v obci Říčany v ulici Nerudova u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v důsledku provádění zemních prací k poškození středotlakého plynovodu B, konkrétně k utržení odvodňovače.

Účastník řízení kontrolnímu orgánu sdělil, že v trase výkopu bylo předem objednáno a vytyčeno uložení inženýrských sítí a že jeho zaměstnanci byli proškolení z BOZP a PO a byli předem seznámeni s projektovou dokumentací, koordinační situací stavby, obvodem staveniště i s existencí inženýrských sítí a trasou vytyčení. K poškození plynárenského zařízení B došlo při strojním nakládání vykopaného materiálu pracovním bagrem, kdy došlo k sesunutí kamene a k poškození středotlakého plynovodu B.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení B došlo k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům po dobu 2 hodin a 20 minut a k úniku 2 033 m³ plynu do ovzduší za dobu 35 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 2. srpna 2017 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného

plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 4. srpna 2017. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení B a únikem plynu uhradil účastník řízení bezzbytku.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání daného přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání tohoto přestupku, tj. v případě skutku ze dne 10. února 2017 bude aplikována právní úprava dle energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a v případě skutku ze dne 2. srpna 2017 pak právní úprava dle ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaných jednání účastníka řízení specifikovaných ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, (iii) zákonem č. 131/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další

související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017, a (iv) zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon, ve znění účinném do 5. června 2017 [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2017 [rovněž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] vždy trestal a trestá toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 těchto zákonů. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek dle novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právními úpravami účinnými v době spáchání obou projednávaných skutků. Správní orgán proto posoudil obě jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byly přestupky spáchány.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017 i do 31. prosince 2017 i novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 výše citovaných zákonů. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu přestupků spáchaných účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017 i ve znění účinném do 31. prosince 2017, lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 těchto zákonů i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy ve všech třech zněních energetického zákona stejná.

Správní orgán při určení výměry pokuty postupoval podle novější právní úpravy, tedy podle novelizovaného energetického zákona, a současně použil právní úpravu dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá z části VI. odůvodnění tohoto rozhodnutí, která je ve vztahu k novelizovanému energetickému zákonu úpravou obecnou.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017 i ve znění účinném do 31. prosince 2017, se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 těchto zákonů. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017.

V. II. Právní posouzení skutků

V obou projednávaných případech je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. Na základě zjištěných okolností není ani v jednom případě pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl na dvou stavbách zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenských zařízení A a B.

Z podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09902/2017-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení měl před zahájením výkopových prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení A si účastník řízení také nechal vytyčit, jak vyplývá z příslušného protokolu o vytyčení, nicméně platnost tohoto vytyčení byla dva měsíce, tudíž v den poškození již toto vytyčení nebylo platné. Jeho existenci nicméně účastník řízení mohl předpokládat z podkladů, které měl k dispozici, tedy ze stanoviska správce a z výkresu od objednatele, a nejspíše jeho existenci v místě výkopu předpokládal, neboť zde zemní práce prováděl ručně. Přesto však k poškození plynárenského zařízení A došlo. Z těchto okolností správní orgán dovodil, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Z podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 12256/2017-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení měl před zahájením výkopových prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení B si účastník řízení také nechal vytyčit, jak vyplývá z příslušného protokolu o vytyčení, nicméně ani toto vytyčení již nebylo v souladu s daným protokolem o vytyčení platné. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení B, byť sesunutím kamene do výkopu při strojním nakládání, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností. Tím spíše, že dle bodu 7) stanoviska správce plynárenského zařízení ze dne 13. ledna 2016 mělo být odkryté plynárenské zařízení v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečeno proti poškození.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

K námitce účastníka řízení, že k oběma přestupkům došlo nedopatřením, nikoliv úmyslem, správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob

je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy i mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu či k jejímu poškození. Správní orgán tak nemůže přihlídnout k tvrzením účastníka řízení, že k přestupkům došlo neopatrností a nepozorností či nepředvídatelnou událostí, neboť v obou případech bylo porušeno energetické zařízení a zákonem chráněné zájmy.

Stejně tak správní orgán již výše prokázal, že účastník řízení, především v případě skutku ze dne 2. srpna 2017, nepostupoval v souladu s podmínkami správce plynárenského zařízení, jak sám tvrdil v podaném odporu.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním, kterého se dopustil dne 10. února 2017, porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona, a současně jednáním, kterého se dopustil dne 2. srpna 2017, porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona.

V souvislosti s naplněním formálních stránek dvou přestupků se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiálních stránek těchto přestupků (škodlivostí přestupků pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V případě skutku, který se stal dne 10. února 2017, došlo k poškození středotlakého plynovodu A, k úniku plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Jednáním účastníka řízení tak došlo k porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy a k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán má v tomto případě za to, že byla naplněna určitá míra společenské škodlivosti. Správní orgán tak konstatuje i s ohledem na skutečnost, že to, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

V případě skutku ze dne 2. srpna 2017 došlo k poškození středotlakého plynovodu B, k úniku plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Jednáním účastníka řízení tak i v tomto případě došlo k porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy a k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán má za to, že i u tohoto jednání byla naplněna určitá míra společenské škodlivosti.

Správní orgán tak konstatuje, že obě jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku.

Odpovědnost za přestupek, k němuž došlo dne 10. února 2017, je posuzována, jak již správní orgán předestřel na straně 6 tohoto rozhodnutí, podle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017. Správní orgán přitom uvádí, že účastník řízení sice prováděl zemní práce na stavbě ručně, nicméně v době provádění výkopu již neměl platné vytyčení plynárenského zařízení A, neboť vytyčení plynárenského zařízení v zájmové oblasti bylo dle příslušného protokolu provedeno dne 21. ledna 2016 s platností 2 měsíce. Zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení A pak byly prováděny až dne 10. února 2017. Byť z tvrzení účastníka řízení vyplývá, že k porušení došlo neopatrností a nepozorností jeho zaměstnance, má správní orgán za to, že pokud by bylo plynárenské zařízení A řádně vytyčeno a pokud by bylo vynaloženo veškeré možné úsilí, k jeho poškození nemuselo dojít. Správní orgán je tak toho názoru, že v tomto případě liberační důvody naplněny nebyly.

Odpovědnost za přestupek, k němuž došlo dne 2. srpna 2017, je posuzována ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení B strojně, jak vyplývá z jeho vyjádření i z příslušného protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení. Těžba zeminy, respektive nakládání vykopaného materiálu strojem však jsou v rozporu s bodem 6) stanoviska správce plynárenského zařízení ze dne 13. ledna 2016. Současně účastník řízení řádně nezabezpečil odkryté plynárenské zařízení před poškozením, jak mu ukládal bod 7) uvedeného stanoviska. Správní orgán je tak toho názoru, že si účastník řízení ani v tomto případě nepočínal při výkopových pracích dostatečně opatrně, aby k poškození plynárenského zařízení B nedošlo, a nevynaložil tak veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení zákonné povinnosti zabránil. Liberační důvody tak ani v tomto případě nebyly naplněny.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017.

VI. Uložení správního trestu

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem dvou přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice

sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přešupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou vytýkaných přešupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytýkaných přešupků je nejzávažnější.

Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jelikož se účastník řízení dopustil spáchání dvou přešupků podle stejného ustanovení, horní hranice sazeb pokut jsou u obou přešupků totožné.

Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 2. srpna 2017, kdy účastník řízení vykonával zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně a kdy poškozením plynárenského zařízení B došlo k většímu úniku plynu do ovzduší.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přešupky k povaze a závažnosti přešupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost. Účastník řízení si s ohledem na předmět své činnosti (mimo jiné provádění staveb, jejich změn a odstraňování) měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, tedy bez použití zemního stroje.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku velkého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení.

Jako k přitěžující okolnosti pak správní orgán přihlédl ve smyslu ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přešupky ke skutečnosti, že se účastník řízení dopustil vytýkaného přešupku v souběhu s dalším přešupkem.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení nezaslal správnímu orgánu žádné podklady prokazující jeho aktuální majetkové poměry. Vzhledem k tomu tak správní orgán vycházel z podkladů zveřejněných ve sbírce listin Veřejného rejstříku. Z Přílohy k účetní závěrce ke dni 31. ledna 2016 zveřejněné ve sbírce listin Veřejného rejstříku vyplývá, že účastník řízení neměl za dané účetní období žádný úvěr a pohledávky po lhůtě splatnosti činily [REDAKCE] Kč. Tato mimořádná účetní závěrka byla sestavena v důsledku odštěpení části jmění účastníka řízení a sloučení odštěpené části jmění s nástupnickou společností REMVIKO k.s., IČO: 263 59 324. S ohledem na tyto údaje má správní orgán za to, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a s ohledem na zásadu absorpce uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které

správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava